

Kom i gang med Windows 10

Et innføringskurs i regi av Kristiansand folkebibliotek

Innhold

Kort om Windows 10	2
Oppgradering	2
Førstegangspålogging.....	3
Startmeny og app'er	5
Handlingssenteret	5
Tilpasninger:.....	6
Tips:	7
Nettleser:.....	7
E-post:.....	8
Filutforsker/ mappevisning:.....	8

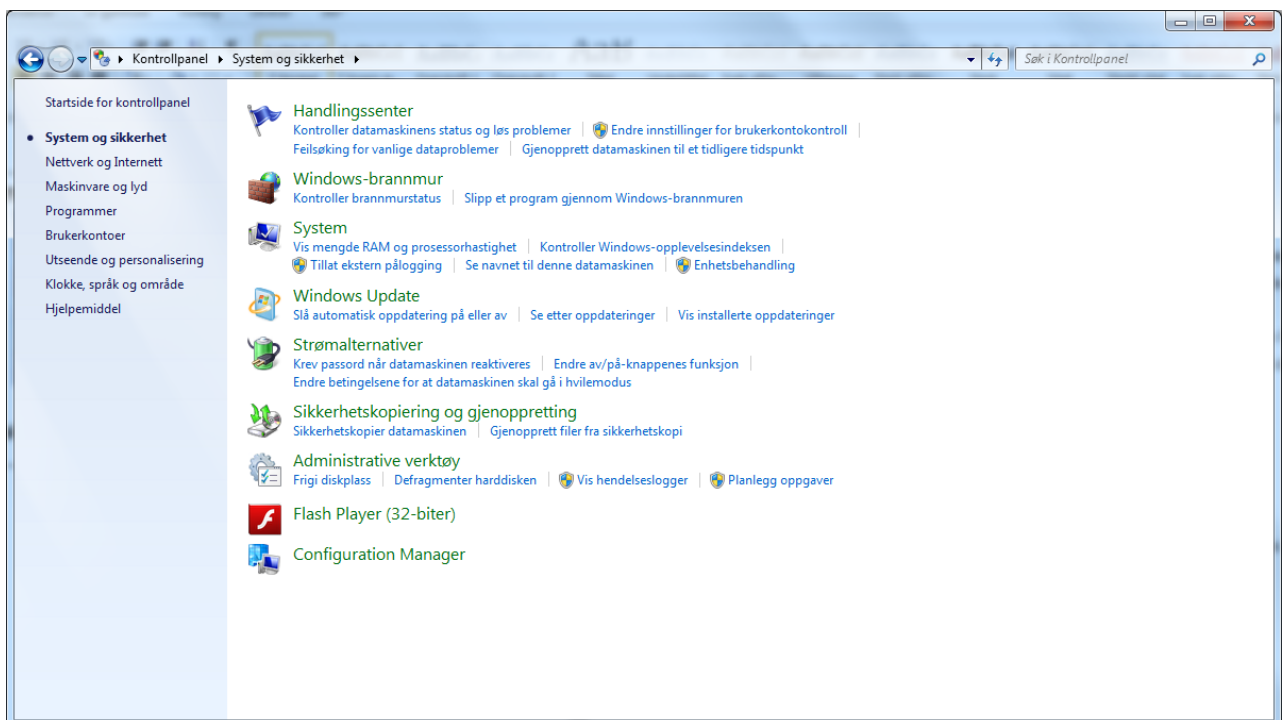
Kort om Windows 10

Windows 10 kom på banen i fjor som en forbedret versjon av Windows 8, som viste seg å ha en del mangler, særlig dårlig brukervennlighet. Windows 10 er en slags sammensmelting av de beste funksjonene fra de tidligere versjoner av Windows

Windows 10 ble gjort tilgjengelig for brukere som fra før har Windows 7 eller Windows 8.1¹. Oppgradering fra versjoner 7 og 8.1 er for øyeblikket gratis. Har du Vista eller XP må du faktisk kjøpe lisens til Windows 10.

Oppgradering

For å oppgradere til Windows 10 fra tidligere versjoner må du sørge for å ha Windows Update slått på: Kontrollpanel – System og sikkerhet – Windows Update:

Bilde er tatt i Windows 7

Når du oppgraderer er det viktig at du tar sikkerhetskopi av dataene dine (til en USB-penn, ekstern harddisk, eller lagre i skyen). Pass på at du har gyldig Windows-lisenskode under oppgradering. Lisenskode er som oftest klistret på undersiden av en PC. Har du bestilt

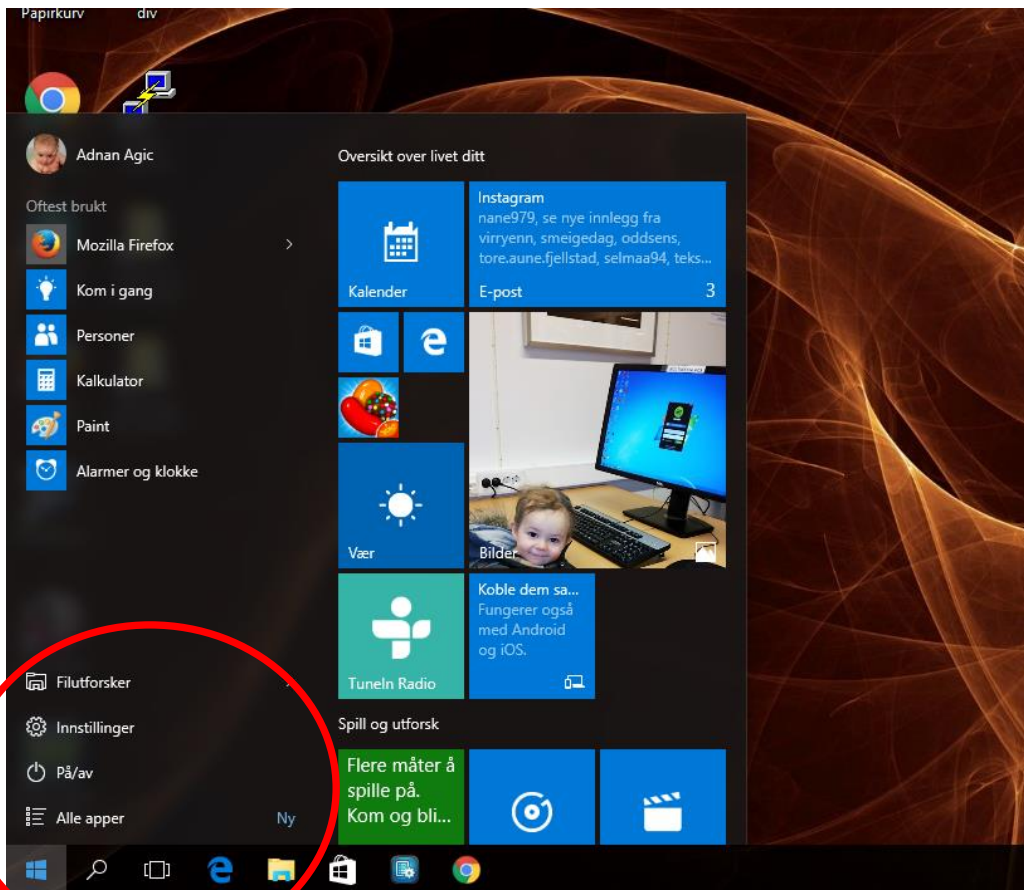
¹ Det er ikke mulig å oppgradere fra Windows 8 direkte til Windows 10. En må først oppgradere til 8.1 versjon for så å oppgradere til versjon 10.

lisensen online har du da fått det i en e-post. Det kan hende at nye modeller av bærbare PC'er har dette innebygd i systemet, og da trenger du ikke å få panikk dersom du ikke finner klistremerke på din maskin.

Førstegangspålogging

Det er to måter å opprette brukeren på datamaskinen. Du kan velge å logge deg inn som en «lokal» bruker slik det var i de tidligere versjonene, dvs at du definerer et adminpassord for å logge deg inn som adminbruker. Med Win 10 får du også muligheten å til å logge deg inn med en Microsoft-konto. Den siste varianten anbefales. Har du en mailadresse fra Microsoft fra før(Hotmail, Live, Msn) har du faktisk allerede en Microsoft-konto som du kan bruke. For å opprette ny kan du bruke hvilken som e-postadresse (gmail, yahoo, online.no, osv...). Hvis det er flere brukere på samme PC kan elle opprette en tilsvarende konto og bruke maskinen hver for seg uten at det berører andre registrerte brukere på samme maskin.

Dersom du har valgt å bruke lokal-konto tidligere og ønsker å bruke en Microsoft-konto kan dette fort endres: Windows-flagg nederst i venstre hjørne - Innstillinger – Kontoer – din konto – Logg på med Microsoft-konto i stedet, og vice versa hvis du vil skifte til lokal-pålogging.

Windows-flagg nederst i venstre hjørne er snarvei til Startmenyen slik som før, og er kjennetegnet med hvitt flagg som endrer fargen når vi klikker på den og åpner Hurtigmeny.

Alternativt kan Startmenyen raskt åpnes ved å trykke på Windows-tasten på tastaturet.

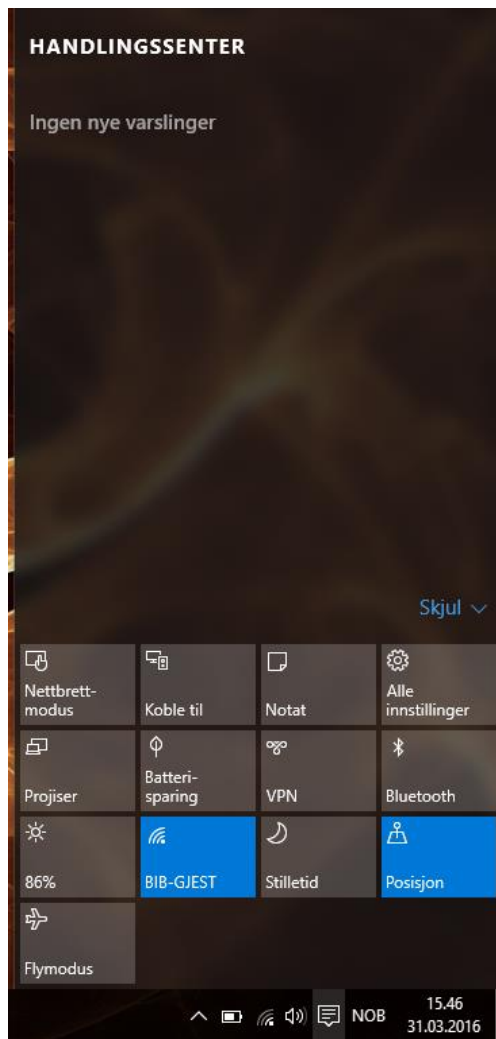
Startmeny og app'er

Den gir oss overblikk over de mest brukte ting som e-post, Windows Store, kontakter, nettlesere, kalender, vær, osv... Disse kaller vi for app'er. App'er kjennetegnes som fliser, og ble introdusert med Windows 8. For å se oversikt over alle app'er klikker du på Alle app'er nederst i Startmenyen. Derifra kan du lett klikke på en app, holde musetasten nede og slippe den i plassen til høyre for raskere tilgang.

Prøv selv: Åpne Startmeny – åpne alle app'er – flytt en eller flere app'er til oversikten til høyre. Klarer du å fjerne den etterpå?

Handlingscenteret

Fra venstre side flytter vi oss til høyre. Der finner vi Handlingscenteret. Vi finner det der vi er vant til å se og styre klokka, dato, lyd, språk, nettilgang. De er på samme plass som før. Handlingscenteret åpner vi ved å trykke på snakkebobleikonet:

Her kan vi styre lysstyrke på skjermen vår, slå av og på Bluetooth, tilgang til Alle innstillinger m.m.

Prøv selv: Start Handlingssenteret – Logg på bibliotekets WiFi – BIB-GJEST. Slå på Flymodus. Hva skjer etter at du har aktivert Flymodus?

Klarer du å finne Windows Update vha Handlingssenteret? Er det mulig i Startmenyen?

Legg merke til at ulike typer notifikasjoner / varsler dukker opp nederst i høyre hjørnet. Det kan være at ny mail har kommet, når ektsern enhet tilkobles eller plugges ut, varsler om nye oppdateringer, osv...

Tilpasninger:

Endre bakgrunn: Startmeny/ Handlingssenter – Alle innstillinger – Personalisering

Legge til flere språk: Startmeny/ Handlingssenter – Alle innstillinger – Tid og språk

Styring når skjermen skal slås av og angi når maskinen skal i dvalemodus: Startmeny/
Handlingssenter – Alle innstillinger – System – Strøm og hvilemodus

Forstørre elementer på skjermen: Startmeny/ Handlingssenter – Alle innstillinger –
Hjelpemiddel – Forstørrelsesprogram

Tips:

Slå av/ på riktig: Åpne Startmeny – Påa/ Av, evt. sette i hvilemodus (bærbare PC'er kan bare lukkes)

Bruk søkefunksjon på alt: programmer, filer, innstillinger:

Prøv selv: Søk etter et program, prøv deretter et dokument/ bilde, søk ordet «skjerm».
Hvilke treff får du?

Batterisparing: Klikk på batteriikonet i høyrehjørnet. Velg Batterisparing.
Løs alltid eksterne lagringsenheter vha Trygg fjerning av maskinvare.

Med Win 10 har du et gratis antivirus innebygd i systemet. Det finner du under Innstillinger –
Oppdatering og sikkerhet.

Nettleser:

Nettleseren i Win 10 heter Edge (tidligere Internet Explorer)

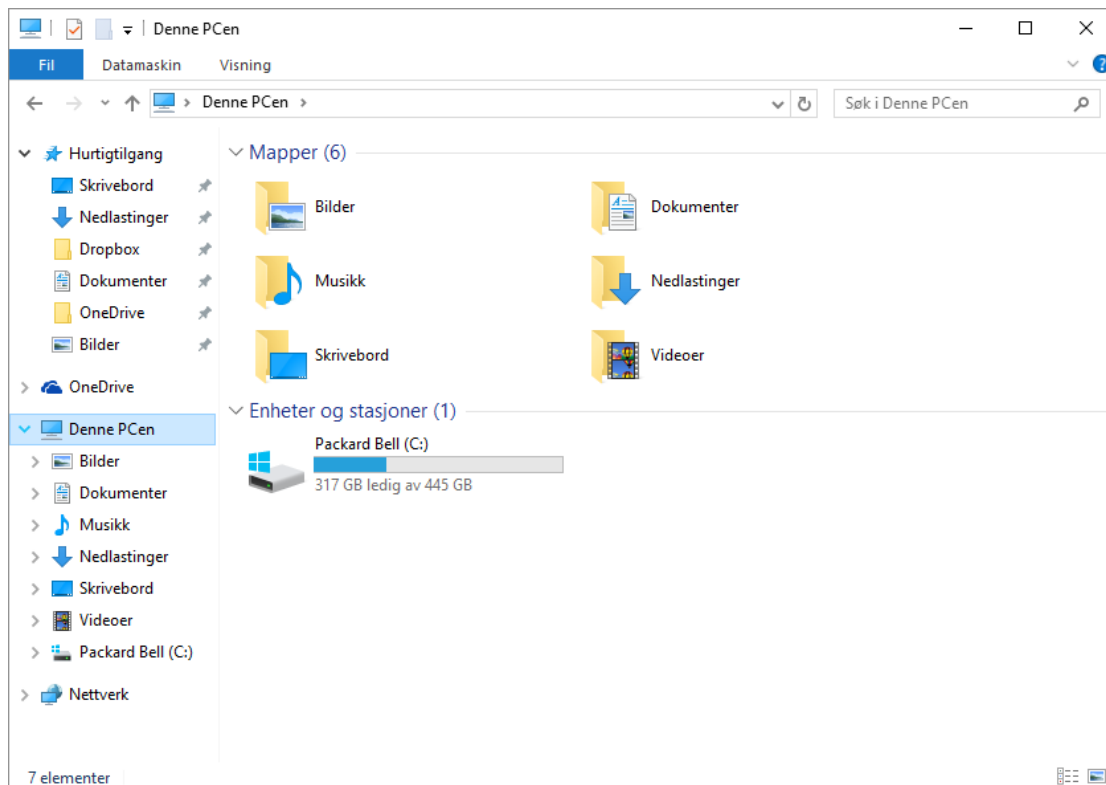
E-post:

Egen app. Finnes i Startmenyen. Kan brukes til flere kontoer. Krever ikke pålogging når kontoen er lagt til.

Filutforsker/ mappevisning:

Eget ikon på oppgavelinjen (den nederste linjen på skjermen). Alternativt kan du åpne Startmenyen og velge filutforsker. Enda raskere tilgang er å bruke Windows-tasten + E.

Tradisjonell inndeling av plasseringer forbeholdt de ulike filtypene. Denne PCen: Bilder, Videoer, Dokumenter, Nedlastninger m.m.:

Boktips:

Forfatter	Rischel, Sofus
Tittel	Få mer ut av Windows 10 / Sofus Rischel ; [oversetter Karina Sandal]
Utgivelse	[Oslo] : Digimental, 2015

Forfatter	Wigen, Anne Grete, n, 1966-
Tittel	Microsoft Windows 10 : opplæring for norsk programversjon / Anne Grete Wigen
Utgivelse	Steinkjer : DataPower Learning, 2015